

KPMG d.o.o. Beograd
Milutina Milankovića 1J
11070 Beograd
Srbija

Tel.: +381 (0)11 20 50 500
Faks: +381 (0)11 20 50 550
www.kpmg.com/rs

Izveštaj nezavisnog revizora

Članovima

Dunav dobrovoljnog penzijskog fonda i akcionarima Dunav društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom a.d. Beograd

Mišljenje

Izvršili smo reviziju priloženih finansijskih izveštaja Dunav dobrovoljnog penzijskog fonda (u daljem tekstu: „Fond”), koji se sastoje od:

- bilansa stanja–izveštaja o neto imovini na dan 31. decembra 2020. godine;

i za period od 1. januara do 31. decembra 2020. godine:

- bilansa uspeha;
- izveštaja o promenama na neto imovini;
- izveštaja o tokovima gotovine;

kao i

- napomena, koje sadrže pregled osnovnih računovodstvenih politika i ostala obelodanjivanja

(„finansijski izveštaji”).

Po našem mišljenju, priloženi finansijski izveštaji istinito i objektivno prikazuju finansijski položaj Fonda na dan 31. decembra 2020. godine, kao i rezultate njegovog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srbije i ostalim relevantnim zakonskim i podzakonskim aktima koji regulišu finansijsko izveštavanje dobrovoljnih penzijskih fondova.

Osnov za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji, Odlukom o obavljanju eksterne revizije i sadržini izveštaja eksternog revizora o obavljenoj reviziji finansijskih izveštaja društva za upravljanje dobrovoljnim penzijskim fondom i finansijskih izveštaja dobrovoljnog penzijskog fonda i standardima revizije primenljivim u Republici Srbiji. Naša odgovornost u skladu sa tim standardima je detaljnije opisana u delu izveštaja Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izveštaja. Mi smo nezavisni u odnosu na Fond u skladu sa Međunarodnim

kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne etičke standarde za računovođe (uključujući Međunarodne standarde nezavisnosti) (IESBA Kodeks) zajedno sa etičkim zahtevima koji su relevantni za našu reviziju finansijskih izveštaja u Republici Srbiji, i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtevima i IESBA Kodeksom. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i da pružaju osnov za izražavanje našeg mišljenja.

Ostala pitanja

Reviziju finansijskih izveštaja Fonda na dan i za godinu koja se završila 31. decembra 2019. godine, izvršio je drugi revizor koji je 24.

februara 2020. godine izrazio pozitivno mišljenje na te finansijske izveštaje.

Odgovornost rukovodstva i lica zaduženih za upravljanje za finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i istinito i objektivno prikazivanje finansijskih izveštaja u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srbije i ostalim relevantnim zakonskim i podzakonskim aktima koji regulišu finansijsko izveštavanje dobrovoljnih penzijskih fondova kao i za uspostavljanje takvih internih kontrola za koje rukovodstvo smatra da su relevantne za pripremu finansijskih izveštaja, koji ne sadrže materijalno značajne greške, nastale bilo zbog pronevere ili zbog grešaka u radu.

Prilikom sastavljanja finansijskih izveštaja, rukovodstvo je odgovorno da proceni

sposobnost Fonda da nastavi poslovanje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, i da obelodani, ako je to primenljivo, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i korišćene pretpostavke stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namerava da likvidira Fond ili ima nameru da obustavi poslovanje, ili nema nijednu realnu alternativu osim to i da uradi.

Lica zadužena za upravljanje su odgovorna za nadzor procesa finansijskog izveštavanja u Fondu.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izveštaja

Naš cilj jeste da steknemo razumni nivo uveravanja da li finansijski izveštaji uzeti u celini, ne sadrže materijalno značajne greške, nastale bilo zbog pronevere ili zbog grešaka u radu, i da izdamo izveštaj revizora koji sadrži naše mišljenje. Razuman nivo uveravanja je visok stepen uveravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija obavljena u skladu sa Zakonom o reviziji Republike Srbije, Odlukom o obavljanju eksterne revizije i sadržini izveštaja eksternog revizora i standardima revizije primenljivim u Republici Srbiji uvek otkriti materijalno značajnu grešku ako ona postoji. Greške mogu nastati zbog pronevere ili greške u radu i smatraju se materijalno značajnim ako se razumno može očekivati da bi one, pojedinačno ili zbirno, mogle uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu ovih finansijskih izveštaja.

Kao sastavni deo revizije u skladu sa Zakonom o reviziji Republike Srbije, Odlukom o obavljanju eksterne revizije i sadržini izveštaja eksternog revizora i standardima revizije primenljivim u Republici Srbiji, mi primenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam u toku obavljanja revizije. Mi takođe:

- Identifikujemo i procenjujemo rizike od materijalno značajnih grešaka u finansijskim izveštajima, nastale bilo zbog pronevere ili zbog grešaka u radu, kreiramo i sprovodimo revizorske procedure kao odgovor na te rizike, i pribavljamo dovoljne i odgovarajuće revizorske dokaze koji pružaju osnov za izražavanje našeg mišljenja. Rizik da neće biti otkrivene materijalno značajne greške nastale zbog

pronevere je veći od onog koji se odnosi na greške u radu, budući da pronevera može uključiti udruživanje, falsifikovanje, namerne propuste, lažno prikazivanje, ili izbegavanje internih kontrola.

- Stičemo razumevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju sa ciljem kreiranja revizorskih procedura koje su odgovarajuće za date okolnosti, ali ne i u cilju izražavanja mišljenja o efektivnosti internih kontrola Fonda.
- Ocenjujemo primerenost primenjenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procena i povezanih obelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.
- Donosimo zaključak o opravdanosti primene načela stalnosti poslovanja kao primenjene računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih revizorskih dokaza, o tome da li postoji materijalna neizvesnost u pogledu događaja ili okolnosti koji mogu značajno dovesti u pitanje sposobnost Fonda da posluje u skladu sa načelom stalnosti

poslovanja. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvesnost, dužni smo da u našem izveštaju revizora skrenemo pažnju na relevantna obelodanjivanja u finansijskim izveštajima ili, ako takva obelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci su zasnovani na revizorskim dokazima prikupljenim do datuma izveštaja revizora. Međutim, budući događaji ili okolnosti mogu uticati da Fond prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja.

- Ocenjujemo opštu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izveštaja, uključujući i obelodanjivanja, i da li finansijski izveštaji prikazuju osnovne poslovne promene i događaje na način kojim je postignuto njihovo objektivno prikazivanje.

Saopštavamo licima zaduženim za upravljanje, između ostalog, pitanja u vezi sa planiranim obimom i dinamikom revizije i značajnim revizorskim nalazima, uključujući i bilo koje značajne nedostatke u internim kontrolama koje smo identifikovali u toku naše revizije.

KPMG d.o.o. Beograd

Nikola Đenić
Licencirani ovlašćeni revizor

Beograd, 26. mart 2021. godine

Попуњава друштво за управљање

1	7	4	1	1	2	3	3			6	6	3	0			1	0	0	0	5	7	0	7	4
Матични број								Шифра делатности						ПИБ										
Назив фонда: Дунав добровољни пензијски фонд																								
Регистарски број фонда: 1000556																								
Назив друштва за управљање: Дунав друштво за управљање добровољним пензијским фондом а.д.																								

БИЛАНС СТАЊА – ИЗВЕШТАЈ О НЕТО ИМОВИНИ

на дан 31.12.2020.

(износи у хиљадама динара)

Класа рачуна, група рачуна, рачун	Позиција	АОП	Напомена	Текућа година	Претходна година	
					Крај периода	Почетак периода
1	2	3	4	5	6	7
	ИМОВИНА					
10	Готовина	0001	3.5, 13	772,044	591,175	708,277
11	Потраживања од друштва за управљање	0002	3.6	404	305	303
12	Друга потраживања	0003	3.6	421	1	3,037
200,203, део 205, 210,211	Хартије од вредности међународних финансијских институција, држава и централних банака	0004	3.3, 14	12,860,923	13,300,309	13,208,439
204, део 205,212	Дужничке хартије од вредности привредних друштава	0005	3.3, 15	734,232	734,916	
202, 213	Депозитне потврде	0006				
206,215	Отворени инвестициони фондови	0007	3.3, 16	201,581	218,667	153,851
207, 214	Акције	0008	3.3, 17	3,690,603	3,201,809	2,167,225
201	Депозити код банака	0009	3.4, 18	250,000		
208	Непокретности	0010				
209, 219	Друга улагања фонда	0011				
	УКУПНА ИМОВИНА (од 0001 до 0011)	0012		18,510,208	18,047,182	16,241,132
	ОБАВЕЗЕ					
30	Обавезе према друштву за управљање фондом	0401	3.7, 19a	22,114	21,621	19,795
31	Друге обавезе из пословања	0402	3.8, 19b	28,816	15,094	23,874
4	Обавезе по основу чланства	0403				
	УКУПНЕ ОБАВЕЗЕ (од 0401 до 0403)	0404		50,930	36,715	43,669
	НЕТО ИМОВИНА					
800	Нето уплате	0405	3.11	9,834,508	9,460,986	8,781,375
801	Добитак текуће године	0406		75,289	1,133,393	728,321
802	Добитак ранијих година	0407		8,647,166	7,513,773	6,785,452
803	Губитак текуће године	0408				
804	Губитак ранијих година	0409		97,685	97,685	97,685
	СВЕГА НЕТО ИМОВИНА РАСПОЛОЖИВА ЗА ПЕНЗИЈЕ (0405+0406+0407-0408-0409)	0410		18,459,278	18,010,467	16,197,463

У Београду,
дана 22.01.2021. године

Законски заступник друштва за управљање

Попуњава друштво за управљање																							
1	7	4	1	1	2	3	3			6	6	3	0		1	0	0	0	5	7	0	7	4
Матични број								Шифра делатности				ПИБ											
Назив фонда: Дунав добровољни пензијски фонд																							
Регистарски број фонда: 1000556																							
Назив друштва за управљање: Дунав друштво за управљање добровољним пензијским фондом а.д.																							

БИЛАНС УСПЕХА
за период који се завршава 31.12.2020.

(износи у хиљадама динара)

Рачун	Позиција	АОП	Напомена	Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
602-502	Нето добици од продаје хартија од вредности и иј отворених инвестиционих фондова	1001	3.2, 5		50,280
502-602	Нето губици од продаје хартија од вредности и иј отворених инвестиционих фондова	1002	3.2, 5	12,588	
603-503	Нето добици од усклађивања вредности хартија од вредности и иј отворених инвестиционих фондова	1003			
503-603	Нето губици од усклађивања вредности хартија од вредности и иј отворених инвестиционих фондова	1004	3.2, 6	751,214	202,027
604-504	Нето позитивне курсне разлике	1005			
504-604	Нето негативне курсне разлике	1006	3.1	213	3,518
605-505	Нето добици од продаје непокретности	1007			
505-605	Нето губици од продаје непокретности	1008			
606-506	Нето добици од усклађивања вредности непокретности	1009			
506-606	Нето губици од усклађивања вредности непокретности	1010			
600	Приходи од камата	1011	3.2, 7	922,564	793,991
601	Приходи од дивиденди	1012	3.2, 8	128,814	722,904
607	Приходи од закупа	1013			
609	Други приходи	1014	3.2, 9	12,933	2
500	Трошкови накнада друштву за управљање	1015	3.2, 10	223,153	212,008
507	Трошкови у вези с куповином, продајом и преносом хартија од вредности	1016	3.2, 11	1,854	3,299
508	Трошкови текућег одржавања непокретности	1017			
509	Други расходи	1018	3.2, 12		12,932
	Добитак(1001-1002+1003-1004+1005-1006+1007-1008+1009-1010+1011+1012+1013+1014-1015-1016-1017-1018)	1019		75,289	1,133,393
	Губитак (1002-1001-1003+1004-1005+1006-1007+1008-1009+1010-1011-1012-1013-1014+1015+1016+1017+1018)	1020			

У Београду,
дана 22.01.2021. године

Законски јаснић друштва за управљање

Попуњава друштво за управљање																				
1	7	4	1	1	2	3	3	6	6	3	0	1	0	0	0	5	7	0	7	4
Матични број							Шифра делатности					ПИБ								
Назив фонда: Дунав добровољни пензијски фонд																				
Регистарски број фонда: 1000556																				
Назив друштва за управљање: Дунав друштво за управљање добровољним пензијским фондом а.д.																				

ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА НЕТО ИМОВИНИ
за период који се завршава 31.12.2020.

(износи у хиљадама динара)

Класа рачуна, рачун	Позиција	АОП	Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5
8	Нето имовина на дан 1. јануара	4001	18,010,467	16,197,463
801	Добитак текуће године	4002	75,289	1,133,393
803	Губитак текуће године	4003		
410	Уплате чланова	4004	391,027	538,701
411	Уплате послодаваца	4005	865,400	860,872
412	Уплате других фондова по основу промене чланства	4006	58,578	75,971
413	Нераспоређене уплате	4007		
400	Програмиране исплате	4008	114,932	71,459
401	Исплате друштвима за осигурање	4009		
402	Једнократне исплате	4010	733,080	651,378
403	Исплате другим фондовима по основу промене чланства	4011	40,382	32,263
409	Исплате по другим основама	4012	53,089	40,833
	Нето повећање нето имовине (4002-4003+4004+4005+4006+4007-4008-4009-4010-4011-4012)	4013	448,811	1,813,004
	Нето смањење нето имовине (4003-4002-4004-4005-4006-4007+4008+4009+4010+4011+4012)	4014		
	Нето имовина на дан 31. децембра (4001+4013-4014)	4015	18,459,278	18,010,467

У Београду,
дана 22.01.2021. године

Законски заступник друштва за управљање

Попуњава друштво за управљање																				
1	7	4	1	1	2	3	3	6	6	3	0	1	0	0	0	5	7	0	7	4
Матични број							Шифра делатности					ПИБ								
Назив фонда: Дунав добровољни пензијски фонд																				
Регистарски број фонда: 1000556																				
Назив друштва за управљање: Дунав друштво за управљање добровољним пензијским фондом а.д.																				

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ
за период који се завршава 31.12.2020. године

(износи у хиљадама динара)

ПОЗИЦИЈА	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
A. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ			
I. Приливи готовине из пословних активности (од 3002 до 3008)	3001	8,125,920	18,165,513
1. Приливи по основу продаје хартија од вредности и инвестиционих јединица отворених инвестиционих фондова	3002	7,058,266	15,188,884
2. Приливи по основу продаје непокретности	3003		
3. Приливи по основу камата	3004	1,743	3,821
4. Приливи по основу дивиденди	3005	141,746	712,482
5. Приливи од закупа непокретности	3006		
6. Нето приливи по основу депозита	3007		
7. Остали приливи	3008	924,165	2,260,326
II. Одливи готовине из пословних активности (од 3010 до 3016)	3009	8,345,945	18,984,419
1. Одливи по основу куповине хартија од вредности и инвестиционих јединица отворених инвестиционих фондова	3010	7,840,018	18,627,835
2. Одливи по основу трошкова куповине, продаје и преноса хартија од вредности	3011	4,791	8,351
3. Одливи по основу куповине непокретности	3012		
4. Одливи по основу текућег одржавања непокретности	3013		
5. Нето одливи по основу депозита	3014	250,000	
6. Одливи по основу накнада друштву за управљање	3015	250,267	235,860
7. Остали одливи	3016	869	112,373
III. Нето прилив готовине из пословних активности (3001-3009)	3017		
IV. Нето одлив готовине из пословних активности (3009-3001)	3018	220,025	818,906
B. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности финансирања (од 3020 до 3023)	3019	1,358,719	2,140,953
1. Приливи по основу уплата чланова	3020	399,949	546,913
2. Приливи по основу уплата послодаваца	3021	884,091	878,345
3. Приливи из других фондова по основу промене чланства	3022	58,578	75,971
4. Остали приливи	3023	16,101	639,724
II. Одливи готовине из активности финансирања (од 3025 до 3029)	3024	957,591	1,435,521
1. Одливи по основу програмираних исплата члановима	3025	114,932	71,459
2. Одливи по основу исплата друштвима за осигурање	3026		
3. Одливи по основу једнократних исплата члановима	3027	785,646	691,948
4. Одливи по основу исплата другим фондовима по основу промене чланства	3028	40,341	32,230
5. Остали одливи	3029	16,672	639,884
III. Нето прилив готовине из активности финансирања (3019 - 3024)	3030	401,128	705,432
IV. Нето одлив готовине из активности финансирања (3024 - 3019)	3031		
V. СВЕГА НЕТО ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ (3017 + 3030)	3032	401,128	705,432
Г. СВЕГА НЕТО ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ (3018 + 3031)	3033	220,025	818,906
Д. НЕТО ПОВЕЋАЊЕ ГОТОВИНЕ (3032 - 3033)	3034	181,103	
Ђ. НЕТО СМАЊЕЊЕ ГОТОВИНЕ (3033 - 3032)	3035		113,474
Е. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ГОДИНЕ (Напомена: _____)	3036	591,175	708,277
Ж. Позитивне курсне разлике по основу прерачуна готовине	3037	523	2,699
З. Негативне курсне разлике по основу прерачуна готовине	3038	757	6,327
И. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ПЕРИОДА (Напомена: _____) (3034-3035+3036+3037-3038)	3039	772,044	591,175

У Београду,
дана 22.01.2021 године

Законски заступник друштва за управљање

Handwritten signature

**“ДУНАВ” ДОБРОВОЉНИ
ПЕНЗИЈСКИ ФОНД, БЕОГРАД**

**Напомене уз финансијске извештаје
31. децембар 2020. године**

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2020. године

1. ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

На основу решења гувернера Народне банке Србије бр. 4496 од 8. марта 2007. године и решења бр. 4495, такође од 8. марта 2007. године, “Дунав” друштво за управљање добровољним пензијским фондом а.д. Београд, Трг Републике бр. 10/V (у даљем тексту: “Друштво”) добило је дозволу за рад, као и дозволу за организовање добровољног пензијског фонда “Дунав” (у даљем тексту: “Фонд”) са регистарским бројем 1000556.

Агенција за привредне регистре својим решењем бр. БД 13170/2007 од 14. марта 2007. године извршила је пререгистрацију Друштва за пензијско осигурање “Дунав” а.д.о. Београд у “Дунав” Друштво за управљање добровољним пензијским фондом а.д. Београд.

Послове у вези са организовањем и управљањем Фондом врши Друштво, сходно одредбама Закона о добровољним пензијским фондовима и пензијским плановима.

Фонд је основан и ради по Закону о добровољним пензијским фондовима и пензијским плановима (“Службени гласник РС”, бр. 85/2005 и 31/2011) и одлукама из области послова надзора Друштва за управљање добровољним пензијским фондовима.

У смислу одредби Закона о добровољним пензијским фондовима и пензијским плановима (у даљем тексту: “Закон”) фонд је институција колективног инвестирања у оквиру које се прикупља и улаже пензијски допринос у различите врсте имовине са циљем остварења прихода и смањења ризика улагања. Фонд се организује ради прикупљања новчаних средстава уплатом пензијског доприноса од стране обвезника уплате и улагања тих средстава са циљем повећања вредности имовине Фонда уз уважавање пензионих планова и политика утврђених Проспектом и Статутом Фонда.

Фонд јесте фонд посебне врсте, односно засебна имовина, без својства правног лица и није обвезник пореза на добит нити пореза на додату вредност.

Кастоди банка (банка старалац) – Кастоди банка Фонда је ОТП банка Србија а.д. Београд (у даљем тексту: Банка), број рачуна је 275-0000220033899-29. Кастоди банка обавља кастоди услуге према Закону. Кастоди банка је дужна да изврши налоге Фонда, осим ако они нису у супротности са Законом и Проспектом фонда.

Кастоди банка, по налогу Друштва, обавља следеће кастоди услуге:

- 1) у Централном регистру хартија од вредности отвара и води рачуне хартија од вредности који чине имовину добровољног пензијског фонда у своје име, а за рачун чланова добровољног пензијског фонда (збирни кастоди рачун);
- 2) у посебном регистру Банке отвара и води рачуне хартија од вредности који чине имовину Фонда;
- 3) отвара новчани рачун Фонда, на који ће се прикупљати пензијски доприноси;
- 4) отвара и води динарске, односно девизне рачуне, чија средства чине имовину Фонда у посебном регистру Банке;
- 5) врши пренос новчаних средстава која чине имовину Фонда у новчане депозите;
- 6) врши исплате акумулираних средстава за сваког члана Фонда;
- 7) извршава налоге Друштва за куповину и продају имовине, уколико они нису у супротности са Законом и Проспектом Фонда;
- 8) контролише, потврђује и свакодневно извештава Народну банку Србије о нето вредности имовине Фонда и вредности инвестиционе јединице, обрачунатих од стране Друштва;
- 9) контролише принос Фонда, обрачунат од стране Друштва; и
- 10) обавештава Народну банку Србије о уоченим неправилностима у пословању Друштва, одмах након што уочи такве неправилности.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2020. године

1. ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ (Наставак)

Начин и избор прикупљања средстава

Пензијске доприносе за рачун члана Фонда може да уплаћује домаће и страно правно и физичко лице, које може бити послодавац, члан Фонда или треће лице. Уплатилац доприноса одређује висину пензијског доприноса, као и динамику уплата. Висина пензијског доприноса може да се мења, али не испод минималног износа од 1,000 динара.

Пензијски допринос може се уплаћивати искључиво безготовински и то: путем налога за уплату, обуставом од зараде, трајним налогом, односно путем налога за пренос.

Уплаћени пензијски доприноси, као и средства која су пренета из другог фонда, додају се на стање на индивидуалном рачуну члана Фонда, а број инвестиционих јединица по тој трансакцији израчунава се као децимални број (са пет децимала) добијен дељењем износа трансакције са вредношћу инвестиционе јединице која је обрачуната на дан када су уплаћени доприноси приспели на рачун Фонда.

Чланови Фонда

На дан 31. децембра 2020. године Фонд има укупно 89.014 индивидуалних чланова (31. децембар 2019. године: 88.101 чланова), односно 104.011 чланова по уговору (31. децембар 2019. године: 102.469 чланова). Члан Фонда може бити домаће и страно физичко лице. Исто лице може бити члан једног или више добровољних пензијских фондова, које организује и којим управља Друштво и друга друштва. Члан Фонда се постаје закључењем уговора о чланству непосредно или закључењем уговора посредно преко организатора пензијског плана, у складу са Законом. Уговор о чланству се закључује посебно за сваки добровољни пензијски фонд, коме члан приступа и њиме се утврђује обвезник уплате пензијских доприноса, начин обавештавања чланова фонда и друга питања у складу са Законом.

Структура чланова	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
Индивидуални уговори	57.155	57.750
Чланови по уговору о пензијском плану	46,856	44.719
Укупно	104.011	102.469

Од укупног броја индивидуалних уговора, 21.113 су физичка лица која сама уплаћују допринос (2019. година: 20.648), а 36.042 су лица за које уплату врши обвезник уплате (2019. година: 37.102).

Члан Фонда или обвезник уплате дужан је да, у складу са уговором о чланству, уплати пензијски допринос у Фонд на новчани рачун Фонда, који се води код кастоди банке, са којом Друштво има закључен Уговор о обављању кастоди услуга. Уплаћени доприноси се конвертују у инвестиционе јединице. Уколико обвезник уплате, односно члан Фонда, престане да уплаћује допринос, тај члан Фонда и даље задржава својство члана Фонда. Евиденцију о уплатама пензијског доприноса и програмираним исплатама, као и податке који се односе на име и презиме члана Фонда и број инвестиционих јединица у својини члана Фонда, Друштво води на индивидуалним рачунима чланова Фонда.

Члан Фонда има следећа права:

- 1) право на избор висине пензијског доприноса и динамике уплата,
- 2) право повлачења и располагања акумулираним средствима,
- 3) власничко право,
- 4) права у случају престанка уплата пензијских доприноса,
- 5) право на промену фонда,
- 6) право на заштиту средстава на индивидуалном рачуну,
- 7) право на информисаност,
- 8) право на приговор,
- 9) право на сразмерни део приноса од улагања, и
- 10) право на сразмерни део имовине у случају распуштања Фонда.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2020. године

1. ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ (Наставак)

Порески третман Фонда

Добровољни пензијски фонд није правно лице, па самим тим није обвезник пореза на добит нити пореза на додатну вредност. Законом о порезу на доходак грађана изузете су од обавезе пореза на капиталне добитке инвестиционе јединице добровољних пензијских фондова.

Уплате пензијских доприноса од стране послодавца до износа од 5,984 динара по запосленом ослобођене су плаћања пореза на доходак грађана, као и доприноса за обавезно социјално осигурање. Уплате пензијских доприноса до 5,984 динара које се обустављају и плаћају из зараде запосленог путем административне забране ослобођене су плаћања пореза на доходак грађана.

Инвестициона политика

Инвестиционом политиком обезбеђено је спровођење начела улагања имовине Фонда. Дунав добровољни пензијски фонд је балансиран фонд отвореног типа, који је претежно оријентисан на улагање у дужничке хартије од вредности. Инвестициони профил Фонда представља комбинацију стабилног приноса и капиталног раста, уз преузимање умереног нивоа ризика и очување сигурности акумулираних средстава.

Алокација портфолија и ребаланс

Стратешка инвестициона алокација подразумева да просечан однос између инвестиционих инструмената који носе одговарајући каматни принос и акција у структури портфолиа буде 80% према 20%.

У циљу очувања имовине фонда и остваривања оптималног приноса, тактичком алокацијом је могуће повећање удела портфолиа акција до максималног износа од 30% укупне имовине фонда, односно повећање портфолиа хартија од вредности које носе одговарајући каматни принос до максималног износа од 100% укупне имовине фонда.

У наредној табели су приказани дугорочни инвестициони таргети и стратешки распони за поједине инструменте, процентуално у односу на укупну имовину фонда:

Р.Б.	ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ	ТАРГЕТ	MIN	MAX
1	Дужничке хартије од вредности које издају Народна банка Србије, Република Србија, стране државе и међународне финансијске институције, као и дужничке хартије од вредности које издају правна лица уз гаранцију Републике Србије	65%	40%	90%
2	Новчани депозити у банкама са седиштем у Републици Србији	1%	0%	15%
3	Инвестиционе јединице отворених инвестиционих фондова којима управљају друштва за управљање инвестиционим фондовима са седиштем у Републици Србији	3%	0%	5%
4	Дужничке хартије од вредности правних лица са седиштем у Републици Србији, и у државама чланицама Европске уније, односно Организације за економску сарадњу и развој (ОЕЦД)	4%	0%	12%
5	Непокретности на територији Републике Србије	2%	0%	5%
6	Акције правних лица са седиштем у Републици Србији страних правних лица које су листиране и којима се тргује на берзанским тржиштима држава чланица ЕУ, односно ОЕЦД	20%	0%	30%
7	Трансакциони рачуни у кастоди банци	5%	-	-

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2020. године

1. ОСНОВНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ (Наставак)

Инвестициона политика (Наставак)

Дугорочни инвестициони циљ је да структура портфолиа фонда буде у складу са постављеним таргетима улагања. Друштво ће континуирано пратити одступање тренутне структуре улагања у односу на дугорочне инвестиционе таргете и периодично, на кварталном нивоу вршити ребалансирање портфолиа.

Ребалансирање портфолиа подразумева усклађивање портфолиа са таргетима стратешке односно тактичке алокације. Тактичка алокација портфолиа се дефинише на почетку сваког тромесечја кроз Инвестициони програм. У случају прекорачења лимита стратешких распона Друштво ће у најкраћем року приступити ребалансирању портфолиа.

Услови за повлачење средстава из Фонда

Право члана Фонда на повлачење и располагање акумулираним средствима стиче се са навршених 58 година живота. Чланови који су то постали пре 17. маја 2011. године право на повлачење и располагање средствима стичу са навршене 53 године живота.

Право на повлачење и располагање акумулираним средствима може се остварити и пре навршених 58, односно 53 године живота, у случају трајне неспособности за рад према налазу органа вештачења Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, у складу са Законом и општим актима Друштва.

У случају смрти члана Фонда, средства са његовог рачуна преносе се на лице које је он претходно одредио, а уколико то није учинио или лице није познато, примењује се Закон који регулише наслеђивање.

Члан Фонда има право да средства акумулирана на индивидуалном рачуну делимично, односно у потпуности пренесе из једног пензијског фонда у други фонд, односно фондове.

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД

2.1. Основе за састављање и презентацију финансијских извештаја

Правна лица и предузетници у Републици Србији су у обавези да вођење пословних књига, признавање и процењивање имовине и обавеза, прихода и расхода, састављање, приказивање, достављање и обелодањивање финансијских извештаја врше у складу са Законом о рачуноводству (у даљем тексту “Закон”, објављен у “Службеном гласнику РС”, бр. 62/2013 и 30/2018 и 73/2019 - др. закон), као и у складу са осталом применљивом подзаконском регулативом.

За признавање, вредновање, презентацију и обелодањивање позиција у финансијским извештајима Друштво је, као велико правно лице, у обавези да примењује Међународне стандарде финансијског извештавања (“МСФИ”), који у смислу Закона о рачуноводству, подразумевају следеће: Оквир за припремање и приказивање финансијских извештаја (“Оквир”), Међународне рачуноводствене стандарде (“МРС”), Међународне стандарде финансијског извештавања (“МСФИ”) и са њима повезана тумачења, издата од Комитета за тумачење рачуноводствених стандарда (“IFRIC”), накнадне измене тих стандарда и са њима повезана тумачења, одобрене од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде (“Одбор”), чији је превод утврдило и објавило министарство надлежно за послове финансија (“Министарство”).

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2020. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (Наставак)

2.1. Основе за састављање и презентацију финансијских извештаја (Наставак)

Превод МСФИ који утврђује и објављује Министарство чине основи текстови МРС, односно МСФИ, издати од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде, као и тумачења издата од Комитета за тумачење рачуноводствених стандарда у облику у којем су издати и који не укључује основе за закључивање, илуструјуће примере, смернице, коментаре, супротна мишљења, разрађене примере и други допунски и објашњавајући материјал који може да се усвоји у вези са стандардима, односно тумачењима, осим ако се изричито не наводи да је он саставни део стандарда, односно тумачења.

На ове финансијске извештаје је примењен превод МСФИ утврђен Решењем Министра финансија Републике Србије о утврђивању превода Међународних стандарда финансијског извештавања бр. 401-00-4980/2019-16 од 21. новембра 2019. године (“Службени гласник РС”, бр. 92/2019). Наведени превод МСФИ укључује све измењене и нове МРС, МСФИ и тумачења који су ступили на снагу за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018. године и раније, односно који се примењују од финансијских извештаја који се састављају на дан 31. децембра 2018. године.

Решењем Министарства финансија и привреде број 401-00-4351/2020-16 од 10. септембра 2020. године утврђен је превод Међународних стандарда финансијског извештавања (МСФИ), које чине Концептуални оквир за финансијско извештавање, основни текстови Међународних рачуноводствених стандарда (МРС), основни текстови МСФИ издати од Одбора за међународне рачуноводствене стандарде, као и тумачења издата од Комитета за тумачење рачуноводствених стандарда у облику у којем су издати, односно усвојени и који не укључују основе за закључивање, илуструјуће примере, смернице, коментаре, супротна мишљења, разрађене примере и други допунски објашњавајући материјал који може да се усвоји у вези са стандардима, односно тумачењима, осим ако се изричито не наводи да је он саставни део стандарда, односно тумачења. Преведени МСФИ утврђени наведеним решењем почеће да се примењују од финансијских извештаја који се састављају на дан 31. децембра 2021. године, док се исти могу применити на добровољној основи и приликом састављања финансијских извештаја на дан 31. децембра 2020. године (уз обелодањивање одговарајућих информација у Напоменама уз финансијске извештаје). Друштво се није одлучило за добровољну примену наведеног превода МСФИ у овим финансијским извештајима за 2020. годину. Друштво тренутно ради на процени утицаја који ће имати примена нових преведених МСФИ и на датум одобравања ових финансијских извештаја још не располаже процењеним потенцијалним ефектима који нови МСФИ могу имати на финансијске извештаје Друштва у периоду њихове почетне примене.

Осим наведеног, поједина законска и подзаконска регулатива у Републици Србији дефинише одређене рачуноводствене поступке, што има за последицу додатна одступања од МСФИ као што следи:

- Фонд је приложене финансијске извештаје саставио у складу са захтевима Одлуке о контном оквиру и садржини рачуна у контном оквиру за добровољне пензијске фондове (“Службени гласник РС”, бр. 87/2014) и формату прописаном Одлуком о садржају и форми образаца финансијских извештаја за добровољне пензијске фондове (“Службени гласник РС”, бр. 87/2014), која одступа од формата дефинисаног у МРС 1 (ревидиран) – “Приказивање финансијских извештаја” и МРС 7 – “Извештај о токовима готовине”.
- Одређеним подзаконском актима који су на снази у текућем периоду захтева се признавање, вредновање и класификација средстава, обавеза и капитала, као и прихода и расхода која одступа од захтева преведених и усвојених МСФИ и МРС.

С обзором на све напред наведено и на то да поједина законска регулатива прописује рачуноводствене поступке који у појединим случајевима одступају од захтева МСФИ као и то да је Законом о рачуноводством динар утврђен као званична валута извештавања, рачуноводствени прописи Републике Србије могу одступати од захтева МСФИ што може имати утицај на приложене финансијске извештаје. Сходно томе, приложени финансијски извештаји се не могу сматрати финансијским извештајима састављеним у потпуној сагласности са МСФИ на начин како је то дефинисано одредбама МРС 1 “Презентација финансијских извештаја”

Приликом састављања ових финансијских извештаја, Фонд није применио МСФИ и МРС који у својим одредбама дозвољавају ранију примену.

Финансијски извештаји су састављени у складу са начелом историјског трошка, осим ако је другачије наведено у рачуноводственим политикама које су дате у даљем тексту.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2020. године

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (Наставак)

2.1. Основе за састављање и презентацију финансијских извештаја (Наставак)

Финансијски извештаји су припремљени у складу са начелом сталности пословања које подразумева да ће Друштво наставити да послује у неограниченом периоду у предвидљивој будућности.

Фонд је у састављању ових финансијских извештаја примењивао рачуноводствене политике образложене у Напомени 3.

Рачуноводствене политике и процене коришћене приликом састављања ових финансијских извештаја су конзистентне са рачуноводственим политикама и проценама примењеним у састављању годишњих финансијских извештаја Фонда за 2019. годину.

У складу са Законом о рачуноводству, финансијски извештаји Фонда су исказани у хиљадама динара. Динар (РСД) представља званичну извештајну валуту у Републици Србији.

Ови финансијски извештаји одобрени су од стране Извршног директора Друштва за управљање Фондом дана 22. јануара 2021. године, док ће накнадно бити усвојени заједно са извештајем независног ревизора од стране Надзорног одбора и Скупштине Друштва за управљање.

2.2. Упоредни подаци

Упоредне податке представљају финансијски извештаји на дан и за годину завршену на дан 31. децембра 2019. године.

3. ПРЕГЛЕД ОСНОВНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

3.1. Пословне промене у страниј валути

Пословне промене настале у страниј валути су прерачунате у динаре по средњем курсу Народне банке Србије, који је важио на дан пословне промене.

Монетарне позиције исказане у страниј валути на дан биланса стања, прерачунате су у динаре према средњем курсу Народне банке Србије који је важио на тај дан.

Немонетарне позиције прерачунате су у динаре према средњем курсу валуте који је важио на дан пословне промене.

Позитивне и негативне курсне разлике настале приликом прерачуна позиција биланса стања исказаних у страниј валути и приликом пословних трансакција у страниј валути, исказане су у билансу успеха Фонда као приходи, односно расходи периода у оквиру позиције позитивне, односно негативне курсне разлике

Званични курсеви значајнијих страних валута су:

	31. децембар 2020.	У РСД 31. децембар 2019.
ЕУР	117,5802	117,5928
УСД	95,6637	104,9186

3.2. Приходи и расходи Фонда

Приходе Фонда чине добици од продаје хартија од вредности и инвестиционих јединица отворених инвестиционих фондова, добици од усклађивања вредности хартија од вредности и инвестиционих јединица отворених инвестиционих фондова, , позитивне курсне разлике, приходи од камата, дивиденди, и други приходи.

Расходе Фонда чине губици од продаје хартија од вредности и инвестиционих јединица отворених инвестиционих фондова, губици од усклађивања вредности хартија од вредности и инвестиционих јединица отворених инвестиционих фондова, негативне курсне разлике, трошкови накнада Друштву за управљање Фондом, , расходи у вези са куповином, продајом и преносом хартија од вредности, и други расходи.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2020. године

3. ПРЕГЛЕД ОСНОВНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

3.2. Приходи и расходи Фонда (Наставак)

(а) Добици и губици од продаје хартија од вредности

Добици и губици од продаје хартија од вредности представљају реализоване добитке или губитке који настају при продаји хартија од вредности и признају се као приходи или расходи периода у којем настају.

Добитак настаје у случају када се при продаји хартија од вредности, оствари већа цена од књиговодствене вредности хартија којима се тргује и једнака је позитивној разлици између продајне и књиговодствене цене. Губитак настаје у случају када се при продаји хартија од вредности, оствари мања цена од књиговодствене вредности хартија којима се тргује и једнак је негативној разлици између продајне и књиговодствене цене.

(б) Добици/губици од усклађивања вредности хартија од вредности

Улагања у хартије од вредности којима се тргује представљају финансијска средства и вреднују се по тржишној (фер) вредности. Ова средства се књиже по набавној вредности, а свакодневно се врши усклађивање по тржишној (фер) вредности. Одступања која се том приликом јаве у односу на књиговодствену вредност, исказују се као добитци/губици од усклађивања вредности хартија од вредности.

Добици се јављају као последица усклађивања ниже књиговодствене вредности хартија од вредности са вишом тржишном (фер) вредношћу тих хартија, а губици као последица усклађивања више књиговодствене вредности хартија од вредности са нижом тржишном (фер) вредношћу тих хартија.

(в) Приходи од камата и дивиденди

Приходи од камата представљају приходе које Фонд оствари по основу улагања у дужничке хартије од вредности, пласирања средстава у депозите и средства по виђењу на текућим рачунима код кастоди банке (Напомена 7).

Приходи од камата се исказују у тренутку обрачуна у складу са начелом узрочности прихода и расхода. Обрачун и евидентирање прихода од камате, односно потраживања Фонда по основу камата, врши се на дневном нивоу.

Приходи од дивиденди се признају у билансу успеха периода када се утврди право Фонда да прими дивиденду.

(г) Трошкови накнада Друштву

Друштву за управљање Фондом се плаћа накнада за управљање добровољним пензијским Фондом. Ова накнада представља накнаду за услуге Друштва за управљање Фондом и обрачунава се на вредност нето имовине Фонда у проценту од 1.25% годишње. Накнада се обрачунава свакодневно, а наплаћује месечно (Напомена 10).

3.3. Хартије од вредности

Хартије од вредности представљају преносиве електронске документе којима се тргује на финансијском тржишту, из којих за законите имаоце произлазе права и обавезе. Упис хартија од вредности врши се у брокерско-дилерском друштву или банци - која је члан Централног регистра, на основу писменог уговора.

Хартије од вредности се укључују на тржиште ако су издате јавном понудом, односно ако је издавалац добио од Комисије решење о укључењу тих хартија на тржиште.

Поштена вредност хартија од вредности које чине имовину Фонда почетно се обрачунава на дан трговања по цени куповине, која не укључује трошкове трговине, продаје и преноса тих хартија.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2020. године

3. ПРЕГЛЕД ОСНОВНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

3.3. Хартије од вредности (Наставак)

За дужничке хартије од вредности које издају Република Србија, Народна банка Србије, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе у Републици, као и хартије од вредности које издају и друга правна лица са седиштем у Републици, поштену вредношћу тих хартија сматра се њихова просечна дневна цена на организованом тржишту пондерисана обимом трговине. Ако се овим хартијама од вредности није трговало на дан вредновања, поштену вредношћу тих хартија сматра се њихова поштена вредност од претходног дана.

Уколико се поштена вредност хартија од вредности не може утврдити по наведеном начину, обрачунава се на следећи начин:

- за дужничке хартије од вредности – дисконтовањем токова готовине, при чему се у обрачунавању као дисконтна стопа користи преовлађујућа тржишна каматна стопа за те хартије од вредности, односно за дужничке хартије од вредности, које имају исти или приближан рок доспећа и исти кредитни рејтинг; и
- за акције – поштену вредношћу се сматра нижа цена од: књиговодствене вредности акције и последње познате цене акције.

Јединице отворених инвестиционих фондова почетно се обрачунавају на дан куповине тих јединица по цени куповине која не укључује трошкове куповине ових јединица. Фер вредности ових инвестиционих јединица накнадно се обрачунава као њихова последња позната вредност коју је објавили Друштво које управља отвореним инвестиционим фондом.

3.4. Депозити код банака

Депозити код банака представљају орочена средства код банака са седиштем у Републици Србији, при чему се одвојено исказују краткорочни и дугорочни депозити, као и депозити у динарима и валути.

Поштена вредност новчаних депозита код банака обрачунава се у складу са стањем на њиховом рачуну, укључујући обрачунату а недоспелу камату.

Депозити се иницијално исказују у висини депонованих новчаних средстава, а накнадно се вреднују по амортизовану вредности, која се у билансу успеха признаје као приход од камате по основу депонованих средстава.

3.5. Готовина

Готовина и готовински еквиваленти се изражавају у номиналној вредности у динарима. Износи готовине на рачунима који гласе на страна средства плаћања, исказују се у динарима, према средњем курсу Народне банке Србије који је важио на дан билансирања.

3.6. Потраживања од Друштва за управљање Фондом

Потраживања од Друштва за управљање Фондом обухватају потраживања за трансакционе трошкове куповине, продаје и преноса хартија од вредности које чине имовину Фонда, а односе се на провизију брокера и кастоди банке.

3.7. Обавезе према Друштву за управљање Фондом

Обавезе према Друштву за управљање Фондом обухватају обавезе за накнаду при уплати пензијских доприноса и накнаду за управљање. Обавезе за накнаду при уплати пензијских доприноса евидентирају се код сваке уплате, а за накнаду за управљање свакодневно.

3.8. Друге обавезе из пословања

Друге обавезе из пословања представљају обавезе по основу куповине и продаје хартија од вредности и то: обавезе за нето цену хартија од вредности, провизију брокера, берзе, централног регистра, кастоди банке и друге обавезе. Обавезе се евидентирају са датумом трговања.

3.9. Обавезе по основу чланства

Обавезе по основу чланства обухватају обавезе проистекле из односа са члановима Фонда и представљају обавезе за исплату акумулираних средстава.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2020. године

3. ПРЕГЛЕД ОСНОВНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

3.10. Вредност имовине Фонда

Вредност имовине Фонда чини збир вредности хартија од вредности из портфолија Фонда, инвестиционих јединица отворених инвестиционих фондова у које је уложена имовина Фонда, непокретности у власништву Фонда, депозита новчаних средстава Фонда код банака, новчаних средстава Фонда на рачуну код кастоди банке и потраживања Фонда – обрачунатих према поштој (фер) вредности, која се одређује у складу са Одлуком о процени и обрачунавању тржишне и нето вредности имовине добровољног пензијског фонда.

Обрачун вредности имовине Фонда се врши сваког дана. Дан вредновања имовине Фонда (т) јесте дан који претходи дану обрачуна вредности нето имовине Фонда (т+1). Нето вредност имовине Фонда једнака је разлици вредности имовине Фонда и обавеза Фонда на исти дан, односно производу броја инвестиционих јединица чланова Фонда и вредности инвестиционе јединице (Напомена 20).

Вредност имовине Фонда која је исказана у иностранској валути прерачунава се у динарску противвредност, по средњем курсу Народне банке Србије на дан обрачуна.

3.11. Инвестициона јединица

Инвестициона јединица је сразмерни обрачунски удео у укупној нето имовини добровољног пензијског фонда. Јединствена почетна вредност инвестиционе јединице за све фондове утврђена је у износу од 1.000,00 динара.

4. СИСТЕМ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА ФОНДА

Полазни основ за конципирање инвестиционе политике добровољног пензијског фонда “Дунав” је Одлука Народне банке Србије о ближим условима и максималним висинама улагања имовине добровољног пензијског фонда, као и начину улагања те имовине у иностранству.

Осим тога, строго се води рачуна и о политици управљања ризицима на коју ћемо се посебно осврнути анализирајући сваки од ризика са којима је Фонд потенцијално суочен.

Друштво је мерење и управљање ризицима Фонда уредило са неколико процедура:

- процедура за управљање тржишним ризиком;
- процедура за управљање кредитним ризиком; и
- процедура за праћење ликвидности трговања акцијама листираним на Београдској берзи.

Израчунавање тржишног ризика укупног портфолија, као и појединих класа aktive у оквиру портфолија се врши путем VaR (*Value at Risk* – вредност имовине под ризиком) показатеља. Квантитативна ризичност фонда, мерена VaR-ом, израчунава се као вероватноћа губитка који у одређеном временском периоду и са дефинисаним нивоом поверења неће бити премашен.

Узимајући у обзир инвестиционе циљеве и временски хоризонт улагања, континуирано управљање тржишним ризиком има за циљ смањивање ризика целокупног портфолија. VaR се израчунава свакодневно, уз примену интервала поверења од 99%. У складу са таргетираном структуром портфолија Фонда, вредност VaR-а се дефинише на максималном дневном нивоу од 2% укупне вредности имовине.

Друштво прати ниво кредитног ризика за све дужничке хартије од вредности чији су емитенти правна домаћа и страна лица. Израчунавање и управљање кредитним ризиком врши се у складу са интерном процедуром за управљање кредитним ризиком.

Друштво прати ниво ризика ликвидности за целокупан портфолио. У циљу правовременог измирења обавеза, као и адекватног вредновања имовине Фонда, Друштво дефинише да у структури имовине Фонда мора бити најмање 20% инструмената који се могу ликвидирати у року од 30 дана, по ценама које су блиске тренутним тржишним условима.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2020. године

4. СИСТЕМ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА ФОНДА (Наставак)

Ризик ликвидности – представља ризик могућности настанка негативних ефеката на финансијски резултат услед немогућности испуњавања доспелих обавеза пословања.

Под ризиком ликвидности подразумевају се и потешкоће прикупљања средстава, као и немогућност брзе реализације имовине (финансијске и нефинансијске) у вредности која је приближна њиховој поштеној вредности. Поштена вредност се обрачунава у складу са параметрима утврђеним од стране Народне банке Србије.

У циљу избегавања и најмање могућности угрожавања ликвидности Фонда, Друштво је у обавези да се стара да на новчаним рачунима Фонда, који се воде код кастоди банке, слободна средства буду у складу са инвестиционом политиком, а да обезбеде неометано измирење доспелих обавеза.

Управљање портфолијом акција листираних на Београдској берзи регулисано је посебном процедуром. Основни циљ ове процедуре је дефинисање строгих критеријума ликвидности које компаније морају испуњавати да би биле у инвестиционом фокусу Фонда, као и могућност да Фонд у случају потребе може без проблема редуковати или у потпуности ликвидирати неку трговачку позицију.

У ниже наведеним табелама приказана је анализа ризика ликвидности средстава и обавезе Фонда груписана по позицијама у складу са роковима доспећа, заснована на дисконтованим новчаним токовима:

	У хиљадама динара				
	До 3 месеца	Од 3 месеца до 1 године	Од 1 до 5 година	Преко 5 година	Укупно
Имовина					
Готовина	772.044	-	-	-	772.044
Потраживања од друштва за управљање фондом	404	-	-	-	404
Друга потраживања	421	-	-	-	421
ХОВ међународних финансијских институција, држава и централних банака	-	-	10.979.469	1.881.454	12.860.923
Дужничке хартије од вредности привредних друштава	734.232	-	-	-	734.232
Отворени инвестициони фонд	201.581	-	-	-	201.581
Акције	3.690.603	-	-	-	3.690.603
Депозити код банака	250.000	-	-	-	250.000
Укупно имовина	5.649.285	-	10.979.469	1.881.454	18.510.208
Обавезе и нето имовина					
Обавезе према друштву за управљање фондом	22.114	-	-	-	22.114
Друге обавезе	28.816	-	-	-	28.816
Нето имовина - чланови са 53 године	5.441.868	633.082	3.652.154	8.732.174	18.459.278
Укупно обавезе и нето имовина	5.492.798	633.082	3.652.154	8.732.174	18.510.208
Нето рочна неусклађеност - 31. децембар 2020. Године	156.487	(633.082)	7.327.315	(6.850.720)	-

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2020. године

4. СИСТЕМ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА ФОНДА (Наставак)

Ризик ликвидности (Наставак)

31. децембар 2019. године

У хиљадама динара

	До 3 месеца	Од 3 месеца до 1 године	Од 1 до 5 година	Преко 5 година	Укупно
Имовина					
Готовина	591.175	-	-	-	591.175
Потраживања од друштва за управљање фондом	305	-	-	-	305
Друга потраживања	1	-	-	-	1
ХОВ међународних финансијских институција, држава и централних банака	-	-	13.236.853	63.456	13.300.309
Дужничке хартије од вредности привредних друштава	-	-	734.916	-	734.916
Отворени инвестициони фонд	218.667	-	-	-	218.667
Акције	3.201.809	-	-	-	3.201.809
Укупно имовина	4.011.957	-	13.971.769	63.456	18.047.182
Обавезе и нето имовина					
Обавезе према друштву за управљање фондом	21.621	-	-	-	21.621
Друге обавезе	15.094	-	-	-	15.094
Нето имовина - чланови са 53 године	5.092.873	607.212	3.433.193	8.877.189	18.010.467
Укупно обавезе и нето имовина	5.129.588	607.212	3.433.193	8.877.189	18.047.182
Нето рочна неусклађеност - 31. децембар 2019. године	(1.117.631)	(607.212)	10.538.576	(8.813.733)	-

Просечна рочност имовине с преосталим роком доспећа до три месеца је приказана као што следи:

	У хиљадама динара Износ на дан 31. децембра 2020.	Просечна рочност (у данима)
Имовина:		
Готовина	772.044	По виђењу
Потраживања од друштва за управљање фондом	404	до 30 дана
Друга потраживања	421	до 30 дана
ХОВ међународних финансијских институција, држава и централних банака	-	до 30 дана
Дужничке хартије од вредности привредних друштава	734.232	до 30 дана
Отворени инвестициони фонд	201.581	до 30 дана
Акције	3.690.603	до 30 дана
Депозити код банака	250.000	до 30 дана
Укупно	5.649.285	

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2020. године

4. СИСТЕМ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА ФОНДА (Наставак)

Ризик ликвидности (Наставак)

	У хиљадама динара	
	Износ на дан 31. децембра 2019.	Просечна рочност (у данима)
Имовина:		
Готовина	591.175	По виђењу
Потраживања од друштва за управљање фондом	305	до 30 дана
Друга потраживања	1	до 30 дана
ХОВ међународних финансијских институција, држава и централних банака	-	до 30 дана
Дужничке хартије од вредности привредних друштава	-	до 30 дана
Отворени инвестициони фонд	218.667	до 30 дана
Акције	3.201.809	до 30 дана
Укупно	4.011.957	

Тржишни ризик

Представља вероватноћу настанка негативних ефеката на вредност имовине фонда због промена на финансијском тржишту и обухвата следеће ризике: ризик промене каматних стопа, ризик промене цена хартија од вредности, и валутни ризик.

Ризик од промене каматних стопа – Фонд може бити изложен ризику од промене каматних стопа у случају да је принос финансијских инструмената у портфолију везан за променљиву каматну стопу. Фонд је изложен и ризику због промене референтних каматних стопа на тржишту, а последица таквих околности је могућност да се средства у будућности инвестирају уз ниже стопе приноса. Због осетљивости дела имовине Фонда на промену каматне стопе, прате се макро и микро показатељи (кретање инфлације, референтне каматне стопе, кредитни рејтинг земље, активности на међубанкарском девизном тржишту, анализа привредних сектора, остварени резултати и планови пословања индивидуалних емитената, итд). Након детаљне анализе, дефинише се и рочна структура инструмената које ће Фонд држати у портфолију.

Структура укупног портфолија Фонда према изложености каматном ризику може се представити као што следи:

Имовина	У хиљадама динара			
	Променљива каматна стопа	Фиксна каматна стопа	Некаматносна актива	Укупно
Готовина	772.044	-	-	772.044
Потраживања од друштва за управљање фондом	-	-	404	404
Друга потраживања	-	-	421	421
ХОВ међународних финансијских институција, држава и централних банака	12.860.923	-	-	12.860.923
Дужничке хартије од вредности привредних друштава	734.232	-	-	734.232
Отворени инвестициони фонд	-	-	201.581	201.581
Акције	-	-	3.690.603	3.690.603
Депозити код банака	-	250.000	-	250.000
Укупно – 31. децембар 2020. године	14.367.199	250.000	3.893.009	18.510.208

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2020. године

4. СИСТЕМ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА ФОНДА (Наставак)

Тржишни ризик (Наставак)

Ризик од промене каматних стопа (Наставак)

31. децембар 2019. године

Имовина	У хиљадама динара			
	Променљива каматна стопа	Фиксна каматна стопа	Некаматносна актива	Укупно
Готовина	591.175	-	-	591.175
Потраживања од друштва за управљање фондом	-	-	305	305
Друга потраживања	-	-	1	1
ХОВ међународних финансијских институција, држава и централних банака	13.300.309	-	-	13.300.309
Дужничке хартије од вредности привредних друштава	734.916	-	-	734.916
Отворени инвестициони фонд	-	-	218.667	218.667
Акције	-	-	3.201.809	3.201.809
Укупно – 31. децембар 2019. године	14.626.400	-	3.420.782	18.047.182

Финансијске обавезе друштва су некаматносне па као такве нису изложене каматном ризику.

Ризик промене цена хартија од вредности - ризик се огледа у могућности промене цена финансијских инструмената који се налазе у портфолију Фонда. Диверсификацијом, односно улагањем имовине у различите инструменте, утиче се на оптимизацију приноса портфолија и смањивање ризика од промене цена појединих хартија од вредности.

У следећој табели приказана је изложеност по врстама позиција у портфељу:

На дан 31. децембар 2020. године	Износ у хиљадама динара	У % од нето имовине
Хартије од вредности међународних финансијских институција, држава и централних банака	12.860.923	73,54%
Дужничке хартије од вредности привредних друштава	734.232	4,20%
Отворени инвестициони фондови	201.581	1,15%
Акције	3.690.603	21,11%
Имовина изложена ризику промене цене ХоВ	17.487.339	100,00%

На дан 31. децембар 2019. године	Износ у хиљадама динара	У % од нето имовине
Хартије од вредности међународних финансијских институција, држава и централних банака	13.300.309	76,19%
Дужничке хартије од вредности привредних друштава	734.916	4,21%
Отворени инвестициони фондови	218.667	1,25%
Акције	3.201.809	18,35%
Имовина изложена ризику промене цене ХоВ	17.455.701	100,00%

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2020. године

4. СИСТЕМ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА ФОНДА (Наставак)

Ризик промене цена хартија од вредности (Наставак)

У наредној табели је приказана просечна тржишна вредност акција из портфолија Фонда и распон колебања њихових цена у периоду 1. јануар - 31. децембар 2020. и 2019. године године:

У хиљадама динара	Цена по једној ХОВ у динарима			
	Укупна тржишна вредност на дан 31. децембра 2020.	Просечна	Минимална	Максимална
Акције				
Аеродром Никола Тесла а.д. Београд	858.171	929,41	712,17	1.072,89
Галеника Фитофармација а.д. Београд	70.270	2.598,25	2.400,00	3.029,99
Комерцијална банка а.д. Београд	1.166.741	2.702,96	2.150,00	3.380,00
НИС а.д. Нови Сад	1.595.421	602,02	498,36	758,99
Укупно	3.690.603			

У хиљадама динара	Цена по једној ХОВ у динарима			
	Укупна тржишна вредност на дан 31. децембра 2019.	Просечна	Минимална	Максимална
Акције				
Аеродром Никола Тесла а.д. Београд	782.605	868,89	644,86	1.804,26
Галеника Фитофармација а.д. Београд	80.163	2.884,40	2.698,00	3.199,00
Комерцијална банка а.д. Београд	759.816	2.902,85	2.150,01	3.478,00
НИС а.д. Нови Сад	1.579.225	700,99	670,86	748,11
Укупно	3.201.809			

Валутни ризици – Фонд може да инвестира средства у финансијске инструменте који су деноминирани у иностраној валути. С обзиром на то да се целокупна имовина Фонда исказује у домаћој валути, валутни ризик је присутан и односи се на промену девизног курса током периода, у ком се у портфолију налазе хартије емитоване у иностраној валути.

У складу са тим, постоји низ мера које се примењују како би се овај ризик смањило (праћење историјског кретања девизног курса, праћење активности на међубанкарском девизном тржишту, анализа кретања референтних каматних стопа, примена фундаменталне и техничке анализе). Изложеност Фонда девизном ризику, односно валутном ризику приказана је у наредној табели.

31. децембар 2020. године	У хиљадама динара			
	ЕУР	УСД	РСД	Укупно
Имовина				
Готовина	254.496	-	517.548	772.044
Потраживања од друштва за управљање фондом	-	-	404	404
Друга потраживања	-	-	421	421
ХОВ међународних финансијских институција, држава и централних банака	362.522	-	12.498.401	12.860.923
Дужничке хартије од вредности привредних друштава	-	-	734.232	734.232
Отворени инвестициони фонд	-	-	201.581	201.581
Акције	-	-	3.690.603	3.690.603
Депозити код банака	-	-	250.000	250.000
Укупно имовина	617.018	-	17.893.190	18.510.208
Обавезе и нето имовина				
Обавезе према друштву за управљање фондом	-	-	22.114	22.114
Друге обавезе	-	-	28.816	28.816
Нето имовина	-	-	18.459.278	18.459.278
Укупно обавезе и нето имовина	-	-	18.510.208	18.510.208
Нето девизна позиција - 31. децембар 2020. године	617.018	-	(617.018)	-

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2020. године

4. СИСТЕМ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА ФОНДА (Наставак)

Валутни ризици (Наставак)

31. децембар 2019. године

			У хиљадама динара	
	ЕУР	УСД	РСД	Укупно
Имовина				
Готовина	533.549	-	57.626	591.175
Потраживања од друштва за управљање фондом	-	-	305	305
Друга потраживања	-	-	1	1
ХОВ међународних финансијских институција, држава и централних банака	63.456	-	13.236.853	13.300.309
Дужничке хартије од вредности привредних друштава	-	-	734.916	734.916
Отворени инвестициони фонд	-	-	218.667	218.667
Акције	-	-	3.201.809	3.201.809
Укупно имовина	597.005	-	17.450.177	18.047.182
Обавезе и нето имовина				
Обавезе према друштву за управљање фондом	-	-	21.621	21.621
Друге обавезе	-	-	15.094	15.094
Нето имовина	-	-	18.010.467	18.010.467
Укупно обавезе и нето имовина	-	-	18.047.182	18.047.182
Нето девизна позиција - 31. децембар 2019. године	597.005	-	(597.005)	-

			Утицај промене курса	
	ЕУР/УСД	РСД	Укупно	
Нето девизна позиција на дан 31.12.2020	617.018	617.018	-	-
Раст девизног курса +10%	678.720	617.018	61.702	61.702
Пад девизног курса -10%	555.316	617.018	(61.702)	(61.702)

Кредитни ризик

Имовина Фонда се улаже са циљем повећања укупног приноса у корист чланова Фонда, при чему Друштво увек настоји да се у структури портфолија Фонда налазе хартије од вредности издавалаца са високим кредитним рејтингом, које се разликују према врсти и издаваоцима, као и према другим обележјима које је могуће брзо и ефикасно купити и продати по релативно уједначеној и стабилној цени.

Друштво редовно прати дешавања на финансијским тржиштима на којима се тргује хартијама од вредности из којих се састоји имовина Фонда и врши селекцију издавалаца тих инструмената према степену ризика улагања и очекиваним стопама приноса, према подацима који се прате у временском периоду од најмање три претходне године, на основу пројекција пословања у наредном периоду. У том смислу, Друштво имовину Фонда улаже пре свега у ликвидније и стабилније финансијске инструменте, са умереним стопама приноса, као што су државни инструменти.

Приликом доношења одлуке о инвестирању средстава у одређени инструмент, Друштво прво анализира да ли су испуњени сви квалитативни и квантитативни критеријуми постављени од стране регулаторног тела, Народне банке Србије. Уколико су наведени критеријуми испуњени, као и интерно дефинисане процедуре за управљање кредитним ризиком, доноси се одговарајућа инвестициона одлука.

У периоду пласмана, Друштво анализира и прати све информације и догађаје који се могу сматрати релевантним за посматраног издаваоца и поново процењује подобност његовог финансијског стања и на основу тога предузима одговарајуће кораке.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2020. године

4. СИСТЕМ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА ФОНДА (Наставак)

Кредитни ризик (Наставак)

Максимална могућа изложеност кредитном ризику на дан **31. децембра 2020. године** је приказана у наредној табели:

	У хиљадама динара	
	Износ	У %
Готовина	772.044	4,17%
Потраживања	825	0,00%
Обвезнице издате од стране Републике Србије - динарске	12.498.401	67,52%
Обвезнице издате од стране Републике Србије - валутне	362.522	1,96%
Дужничке хартије од вредности привредних друштава	734.232	3,97%
Отворени инвестициони фондови	201.581	1,09%
Акције	3.690.603	19,94%
Депозити код банака	250.000	1,35%
Укупна имовина Фонда	18.510.208	100,00%

Максимална могућа изложеност кредитном ризику на дан **31. децембра 2019. године** је приказана у наредној табели:

	У хиљадама динара	
	Износ	У %
Готовина	591.175	3,28%
Потраживања	306	0,00%
Обвезнице издате од стране Републике Србије - динарске	13.236.853	73,35%
Обвезнице издате од стране Републике Србије - валутне	63.456	0,35%
Дужничке хартије од вредности привредних друштава	734.916	4,07%
Отворени инвестициони фондови	218.667	1,21%
Акције	3.201.809	17,74%
Укупна имовина Фонда	18.047.182	100,00%

Оперативни ризик

Оперативни ризик представља вероватноћу настанка негативних ефеката на пословни и финансијски положај Друштва, односно Фонда и то због пропуста у раду запослених, неодговарајућих унутрашњих процедура и процеса, неадекватног управљања информационом системом и другим системима, као и услед непредвидивих екстерних догађаја.

Спољне оперативне ризике Друштво ће смањити тако што ће, као своје пословне партнере, бирати реномиране домаће и стране банке, брокерско дилерска друштва, финансијске институције и друга предузећа, која су већ позиционирана на тржишту и у свом пословању успешна и професионална.

У циљу смањења унутрашњих оперативних ризика, Друштво је донело процедуре које регулишу све сегменте пословања, као и поступке интерне контроле који одговарају природи, сложености и ризичности послова Друштва. Друштво је обезбедило информациони систем чију основу представља апликативно решење процеса пословања у области пензијских фондова.

Ризик усклађености пословања са прописима

Ризик усклађености пословања са прописима представља вероватноћу настанка негативних ефеката на положај Друштва услед непридржавања прописа, а нарочито прописа којима је уређена висина капитала Друштва за управљање добровољним пензијским фондом, односно спречавање прања новца.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2020. године

4. СИСТЕМ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА ФОНДА (Наставак)

Усаглашеност структуре улагања Фонда са критеријумима утврђеним одлуком Народне банке Србије

Структура портфолија на дан 31. децембра 2020. године приказана је у следећој табели:

	Износ	У хиљадама динара	
		Прописани максимум улагања у %	У%
Готовина	772.044	Без ограничења	4,17%
Потраживања	825	Без ограничења	0,00%
Отворени инвестициони фонд	201.581	До 5%	1,09%
Акције	3.690.603	До 40%	19,94%
Трезорски записи РС	-	Без ограничења	-
Обвезнице издате од стране Републике Србије - динарске	12.498.401	Без ограничења	67,52%
Обвезнице издате од стране Републике Србије - валутне	362.522	Без ограничења	1,96%
Обвезнице привредних друштава	734.232	До 50%	3,97%
Депозит	250.000	До 35%	1,35%
Инвестициона некретнина	-	До 5%	-
Укупна имовина Фонда	18.510.208		100,00%

На дан 31. децембра 2020. године структура улагања Фонда је усклађена са законским одредбама, као и са инвестиционом политиком Фонда дефинисаном у Проспекту.

Фер вредност финансијских средстава и обавеза

Тржишна цена, где постоји активно тржиште, најбољи је доказ фер вредности финансијског инструмента. Међутим, тржишне цене нису доступне за низ финансијских средстава и обавеза које Друштво има. Стога, када тржишна цена финансијских инструмената није доступна, фер вредност средстава и обавеза се процењује користећи садашњу вредност или друге технике вредновања засноване на тренутно преовлађујућим тржишним условима. У Републици Србији не постоји активно тржиште куповине и продаје потраживања и остале финансијске активе и пасиве, пошто званичне тржишне информације нису у сваком тренутку расположиве.

По мишљењу руководства Друштва, износи у овим финансијским извештајима одражавају вредност која је, у датим околностима, најверодостојнија и најкориснија за потребе извештавања. Руководство Друштва сматра да исказана књиговодствена вредност потраживања, након умањења за исправку вредности по основу обезвређења, као и номинална вредност обавеза из пословања, приближно одражава њихову фер вредност.

Фер вредност је цена која би била добијена за продају имовине, или плаћена за пренос обавезе у редовној трансакцији између учесника на тржишту на датум одмеравања. Фер вредност се одређује применом расположивих тржишних података на дан извештавања и модела вредновања које Друштво користи.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2020. године

4. СИСТЕМ УПРАВЉАЊА РИЗИЦИМА ФОНДА (Наставак)

Фер вредност финансијских средстава и обавеза (Наставак)

Друштво при одређивању фер вредности користи следећу хијерархију, која одражава значај инпута који се користе при вредновању:

- Ниво 1: Котиране тржишне цене (немодификоване) са активног тржишта за идентичан финансијски инструмент;
- Ниво 2: Модели вредновања који се базирају на коришћењу доступних инпута, осим котираних тржишних цена, директно (тј. као цене) или индиректно (тј. изведени из цена). Ова категорија укључује вредновање инструмената уз коришћење следећих инпута: котиране цене са активног тржишта сличних инструмената; котиране цене за исте или сличне инструменте са тржишта која се не сматрају активним; или друге технике вредновања где су сви значајни инпут директно или индиректно доступни на основу тржишних података;
- Ниво 3: Модел вредновања: Модели вредновања који се базирају на коришћењу недоступних података. Ова категорија укључује све финансијске инструменте где модели вредновања користе инпуте који се не базирају на коришћењу доступних података и недоступни подаци имају значајан утицај на вредновање инструмента. Ова категорија укључује инструменте који се вреднују на бази котираних цена сличних инструмената, где су потребна значајна прилагођавања или претпоставке да би се одразила разлика између инструмената.

31. децембар 2020. године	У хиљадама динара			
	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Укупно
Финансијска средства				
Хартије од вредности међународних финансијских институција, држава и централних банака	8.832.298	4.028.625	-	12.860.923
Дужничке хартије од вредности привредних друштава		734.232	-	734.232
Отворени инвестициони фондови		201.581	-	201.581
Акције	3.690.603	-	-	3.690.603
	12.522.901	4.964.439	-	17.487.338

31. децембар 2019. године	У хиљадама динара			
	Ниво 1	Ниво 2	Ниво 3	Укупно
Финансијска средства				
Хартије од вредности међународних финансијских институција, држава и централних банака	13.235.621	64.688	-	13.300.309
Дужничке хартије од вредности привредних друштава	-	734.916	-	734.232
Отворени инвестициони фондови	-	218.667	-	201.581
Акције	3.201.809	-	-	3.690.603
	16.437.430	1.018.271	-	17.455.791

Фер вредност појединих финансијских инструмената исказаних по номиналној вредности одговара њиховој књиговодственој вредности. Ови инструменти обухватају готовину и готовинске еквиваленте, потраживања и орочене депозите код банака.

Фер вредност појединих финансијских обавеза исказаних по номиналној вредности одговара њиховој књиговодственој вредности. Ови обавезе обухватају обавезе према друштву за управљање фондом и друге обавезе из пословања.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2020. године

5. НЕТО (ГУБИЦИ)/ДОБИЦИ ОД ПРОДАЈЕ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ИНВЕСТИЦИОНИХ ЈЕДИНИЦА ОТВОРЕНИХ ИНВЕСТИЦИОНИХ ФОНДОВА

Нето губици од продаје хартија од вредности у 2020. години износе 12.588 хиљада динара (2019. година: добици у износу од 50.280 хиљада динара) и њихова структура је следећа:

	Добици	Губици	У хиљадама динара	
			Нето (губици) добици 2020.	Нето добици 2019.
Продаја акција	854	-	854	1.912
Продаја обвезница	9.556	(23.000)	(13.444)	48.367
Продаја инвестиционих јединица отворених инвестиционих фондова	2	-	2	1
Укупно	10.412	(23.000)	(12.588)	50.280

Продајом девизних акција, динарских и девизних обвезница и инвестиционих јединица отворених инвестиционих фондова на секундарном тржишту остварени су нето губици.

6. НЕТО (ГУБИЦИ)/ДОБИЦИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ И ИНВЕСТИЦИОНИХ ЈЕДИНИЦА ОТВОРЕНИХ ИНВЕСТИЦИОНИХ ФОНДОВА

Губици од усклађивања вредности хартија од вредности у 2020. години износе 751.214 хиљада динара (2019. година: губици у износу од 202.027 хиљада динара) и њихова структура је следећа:

	Добици 2020.	Губици 2020.	У хиљадама динара	
			Нето (губици) добици 2020.	Нето губици 2019.
Усклађивање акција - РСД	3.427.386	(3.610.535)	(183.149)	(103.403)
Усклађивање акција - ЕУР	24.276	(15.324)	8.952	12.292
Усклађивање обвезница издатих од стране Републике Србије динарских	725.918	(1.310.961)	(585.043)	(115.756)
Усклађивање обвезница издатих од стране Републике Србије валутних	34.502	(28.704)	5.798	(2.499)
Усклађивање обвезница привредних друштава	16.882	(17.565)	(683)	2.523
Усклађивање инвестиционих јединица отворених инвестиционих фондова	2.911	-	2.911	4.816
Укупно	4.231.875	(4.983.089)	(751.214)	(202.027)

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2020. године

7. ПРИХОДИ ОД КАМАТА

Укупни приходи од камата у 2020. години износе 922.564 хиљада динара (2019. година: 793.991 хиљада динара). Приходи од камата су остварени:

	У хиљадама динара	
	2020.	2019.
Приходи од камата на средства по виђењу	1.093	3.815
Приходи од камата на обвезнице издате од стране Републике Србије динарске	902.656	767.659
Приходи од камата на обвезнице издате од стране републике Србије валутне	-	2.064
Приходи од камата на обвезнице привредних друштава	17.746	20.453
Приходи од депозита код банака	1.069	-
Укупно	922.564	793.991

8. ПРИХОДИ ОД ДИВИДЕНДИ

У 2020. години приходи од дивиденди износе 128.814 хиљада динара (2019. година: 722.904 хиљаде динара), које чине следећи емитенти:

- Комерцијална банка а.д. Београд у износу од 67.988 хиљада динара (2019. година: 10.422 хиљаде динара)
- НИС а.д. Нови Сад у износу од 60.826 хиљада динара (2019. година: 78.226 хиљада динара).

У 2019. години поред прихода од дивиденди емитената Комерцијалне банке а.д. Београд и НИС а.д. Нови Сад чинили су Аеродром Никола Тесла а.д. Београд у износу од 632.711 хиљада динара и Галеника Фитофармација а.д. Београд у износу од 1.545 хиљада динара.

Приходи од дивиденди се признају у билансу успеха периода када се утврди право Фонда да прими дивиденду.

Просечна дивидендна стопа	2020.	2019.
Аеродром Никола Тесла а.д. Београд	0,00%	176,14%
НИС а.д. Нови Сад	4,51%	5,70%
Галеника Фитофармација а.д. Београд	0,00%	2,77%
Комерцијална банка а.д.Београд	9,82%	-

9. ДРУГИ ПРИХОДИ

	У хиљадама динара	
	2020.	2019.
Приходи по основу наплате исправљених потраживања	12.932	-
Приходи по основу погрешних уплата	1	2
Укупно	12.933	2

Друштво је у 2020. години наплатило дивиденду емитента Комерцијална банка а.д. Београд из 2014. 2017. и 2018. године за које је у 2019. години сходно захтеву МРС извршило исправку, имајући у виду да иста нису била наплаћена у року дужем од једне године. С тим у вези, у 2020. години су поменута потраживања скинута са исправке јер су наплаћена.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2020. године

10. ТРОШКОВИ НАКНАДА ДРУШТВУ ЗА УПРАВЉАЊЕ

Друштво обрачунава накнаде за управљање Фондом у висини од 1.25% годишње вредности од нето имовине Фонда. Накнада се обрачунава свакодневно, а наплаћује месечно. По овом основу Фонд је имао трошак у износу од 223.153 хиљаде динара у 2020. години (2019. година: 212.008 хиљада динара).

	У хиљадама динара	
	2020.	2019.
Накнада за управљање:		
Накнада за јануар	19.125	16.932
Накнада за фебруар	17.925	15.455
Накнада за март	18.712	17.492
Накнада за април	17.970	17.195
Накнада за мај	18.655	17.758
Накнада за јун	18.071	17.414
Накнада за јул	18.708	18.100
Накнада за август	18.822	18.304
Накнада за септембар	18.337	17.801
Накнада за октобар	18.948	18.509
Накнада за новембар	18.538	18.125
Накнада за децембар	19.342	18.923
Укупно	223.153	212.008

11. ТРОШКОВИ У ВЕЗИ СА КУПОВИНОМ, ПРОДАЈОМ И ПРЕНОСОМ ХАРТИЈА ОД ВРЕДНОСТИ

	У хиљадама динара	
	2020.	2019.
Трошкови у вези са куповином, продајом и преносом хартија од вредности	1.854	3.299
Укупно	1.854	3.299

На основу члана 23. став 4, Закона о добровољним пензијским фондовима и пензијским плановима (“Службени гласник РС”, бр. 85/2005 и 31/2011), трошкови који се наплаћују из имовине Фонда, јесу трошкови у вези са куповином, продајом и преносом хартија од вредности у које се улаже имовина Фонда и то трошкови услуга Централног регистра, депоа и клиринга ХОВ, трошкови организатора тржишта и пореске обавезе, као и трошкови текућег одржавања непокретности у које је уложена имовина Фонда.

12. ДРУГИ РАСХОДИ

	У хиљадама динара	
	2020.	2019.
Исправка вредности потраживања за дивиденду	-	12.932
Укупно	-	12.932

Други расходи представљају исправку вредности потраживања за дивиденду, сходно захтеву МРС да се потраживања старија од годину дана исправе уколико нису наплаћена у року дужем од годину дана. У 2020. години није било исправке вредности потраживања.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2020. године

13. ГОТОВИНА

Фонд на дан 31. децембра 2020. године у својим пословним књигама има исказану готовину у укупном износу 772.044 хиљаде динара (31. децембар 2019. године: 591,175 хиљада динара).

	У хиљадама динара	
	31. децембар	31. децембар
	2020.	2019.
Текући динарски рачун	517.548	57.626
Девизни рачун за трговање обвезницама - ЕУР	254.496	533.549
Стање на дан	772.044	591.175

14. ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДНОСТИ МЕЂУНАРОДНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИНСТИТУЦИЈА, ДРЖАВА И ЦЕНТРАЛНИХ БАНАКА

Дужничке хартије од вредности међународних финансијских институција, држава и централних банака у износу од 12.860.923 хиљада динара на дан 31. децембра 2020. године (31. децембар 2019. године: 13.300.309 хиљада динара) односе се на:

	У хиљадама динара	
	31. децембар	31. децембар
	2020.	2019.
Обвезнице издате од стране Републике Србије динарске	12.498.401	13.236.853
Обвезнице издате од стране Републике Србије валутне	362.522	63.456
Стање на дан	12.860.923	13.300.309

На дан 31. децембра 2020. године портфолио дужничких хартија од вредности Фонда чиниле су обвезнице издате од стране Републике Србије, деноминоване у динарима и у еврима.

Тржишна вредност ових обвезница, посматрано према валути у којој су деноминоване, дата је у следећој табели:

	У хиљадама динара	
	Номинална	Тржишна
	вредност у	вредност
	оригиналној	на дан
	валути	31. децембра
		2020.
Обвезнице издате од стране Републике Србије		
Деноминоване у РСД	10.863.700	12.498.401
Деноминоване у ЕУР	3.000	362.522
Укупно		12.860.923

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2020. године

14. ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДНОСТИ МЕЂУНАРОДНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИНСТИТУЦИЈА, ДРЖАВА И ЦЕНТРАЛНИХ БАНАКА (Наставак)

Рочна структура обвезница издатих од стране Републике Србије приказана је према тренутној рочности обвезнице у годинама, односно према њеној рочности посматрано од дана 31. децембра 2020. године до њеног доспећа, као што следи:

Тренутна рочност динарских обвезница	У хиљадама динара	
	Номинална вредност	Тржишна вредност на дан 31. децембра 2020.
1 - 5 год.	9.525.400	10.979.469
5 - 10 год.	1.338.300	1.518.932
Укупно	10.863.700	12.498.401

Тренутна рочност валутних обвезница	У хиљадама динара	
	Номинална вредност у оригиналној валути	Тржишна вредност на дан 31. децембра 2020.
5 - 10 година	3.000	362.522
Укупно	3.000	362.522

Преглед обвезница по серијама

Серија	Валута	Датум доспећа	У хиљадама динара	
			Номинална вредност у оригиналној валути	Тржишна вредност на дан 31. децембра 2020.
RSOB1491	РСД	23.10.2024.	2.344.150	3.054.547
RSOB19186	РСД	07.02.2024.	300.000	327.236
RSOB19181	РСД	11.01.2026.	1.338.300	1.518.932
RSOB16142	РСД	21.07.2023.	4.357.550	4.861.640
RSOB18171	РСД	25.01.2023.	2.247.700	2.451.726
RSOB20190	РСД	30.07.2025.	276.000	284.320
RSOB20194	ЕУР	28.02.2030.	3.000	362.522
Укупно				12.860.923

Преглед дужничких хартија од вредности према врсти каматне стопе приказан је у следећој табели:

Врста каматне стопе - РСД	У хиљадама динара	
	Номинална вредност	Тржишна вредност на дан 31. децембра 2020.
Фиксна	10.863.700	12.498.401
Укупно	10.863.700	12.498.401

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2020. године

14. ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДНОСТИ МЕЂУНАРОДНИХ ФИНАНСИЈСКИХ ИНСТИТУЦИЈА, ДРЖАВА
И ЦЕНТРАЛНИХ БАНАКА (Наставак)

<u>Врста каматне стопе - ЕУР</u>	У хиљадама динара	
	Номинална вредност	Тржишна вредност на дан 31. децембра 2020.
Фиксна	3.000	362.522
Укупно	3.000	362.522

<u>Ефективна каматна стопа - РСД</u>	У хиљадама динара	
	Номинална вредност	Тржишна вредност на дан 31. децембра 2020.
< 5 % р.а.	4.162.000	7.916.187
>5 % р.а.	6.701.700	4.582.214
Укупно	10.863.700	12.498.401

<u>Ефективна каматна стопа - ЕУР</u>	У хиљадама динара	
	Номинална вредност у оригиналној валути	Тржишна вредност на дан 31. децембра 2020.
< 5 % р.а.	3.000	362.522
Укупно	3.000	362.522

Кредитни рејтинг Републике Србије у моменту улагања и на дан 31. децембра 2020. године био је следећи:

	<u>Standard and Poor's</u>	<u>Fitch Ratings</u>	<u>Moody's Investors Service</u>
Рејтинг	ББ+ / позитивни Изгледи	ББ+ /стабилни изгледи	Ба3 / позитивни изгледи
Датум	14.12.2020.	25.09.2020.	02.09.2020.
Активност	потврђен рејтинг	потврђен рејтинг	потврђен рејтинг

Обвезнице издате од стране Републике Србије имају најзначајније учешће у нето вредности имовине Фонда на дан 31. децембра 2020. године и то 69,48% (31. децембар 2019. године: 73,64%).

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2020. године

15. ДУЖНИЧКЕ ХАРТИЈЕ ОД ВРЕДНОСТИ ПРИВРЕДНИХ ДРУШТАВА

Дужничке хартије од вредности привредних друштава на дан 31. децембра 2020. године износе 734.232 хиљада динара. (у 2019. години: 734.916 хиљада динара).

Тржишна вредност ових обвезница дата је у следећој табели:

	У хиљадама динара	
	Номинална вредност у оригиналној валути	Тржишна вредност на дан 31. децембра 2020.
Ерсте обвезница	732.260	734.232
Стање на дан	732.260	734.232

Рочна структура хартија од вредности привредних друштава приказана је према тренутној рочности обвезнице у годинама, односно према њеној рочности посматрано од дана 31. децембра 2020. године до њеног доспећа, као што следи:

	У хиљадама динара	
	Номинална вредност	Тржишна вредност на дан 31. децембра 2020.
Тренутна рочност - РСД		
< 1 год.	732.260	734.232
Укупно	732.260	734.232

	У хиљадама динара	
	Номинална вредност	Тржишна вредност на дан 31. децембра 2020.
Врста каматне стопе - РСД		
Варијабилна	732.260	734.232
Укупно	732.260	734.232

	У хиљадама динара	
	Номинална вредност	Тржишна вредност на дан 31. децембра 2020.
Ефективна каматна стопа - РСД		
<5% р.а.	732.260	734.232
Укупно	732.260	734.232

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2020. године

16. ОТВОРЕНИ ИНВЕСТИЦИОНИ ФОНДОВИ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
Инвестиционе јединице КомБанк новчани фонд отвореног инвестиционог фонда	201.581	218.667
Стање на дан	201.581	218.667

Приноси отвореног инвестиционог фонда КомБанк новчани фонд:

- Годишња стопа приноса фонда за период 31. децембар 2019. године - 31. децембар 2020. године износи 1,53%.
- Стопа приноса фонда од почетка пословања (5. јул 2013. године - 31. децембар 2020. године) износи 4,75%.
- Стопа приноса фонда за период од пет година (31. децембар 2015. године - 31. децембар 2020. године) износи 3,19%.

17. АКЦИЈЕ

Акције у портфолију Фонда вредноване су на основу тржишне вредности на Београдској берзи и на дан 31. децембра 2020. године износе 3.690.603 хиљаде динара (31. децембар 2019. године: 3.201.809 хиљада динара).

Структура власничких хартија од вредности приказана је у следећој табели:

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
Акције домаћих правних лица	2.523.862	2.441.993
Акције домаћих банака	1.166.741	759.816
Стање на дан	3.690.603	3.201.809

<u>Акције домаћих правних лица</u>	Број акција	Укупно у хиљадама динара	
		Вредност по акцији на дан 31. децембар 2020.	31. децембар 2020.
Емитент:			
Аеродром Никола Тесла а.д. Београд	828.414	1.035.92	858.171
Галеника Фитофармација а.д. Београд	27.557	2.550.00	70.270
НИС а.д. Нови Сад	2.477.977	643.84	1.595.421
Стање на дан			2.523.862

Акције домаћих банака

Емитент:	Број акција	Вредност по акцији на дан 31. децембар 2020.	Укупно у хиљадама динара 31. децембар 2020.
Комерцијална банка а.д. Београд	389.172	2.998.01	1.166.741
Стање на дан			1.166.741

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2020. године

18. ДЕПОЗИТИ КОД БАНАКА

Депозити код банака на дан 31. децембар 2020. године износе 250.000 хиљада динара. У 2019. години није било улагања у депозите.

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
Депозити код банака	250.000	-
Стање на дан	250.000	-

Депозит у износу од 250.000 хиљада динара представља орочени ненаменски динарски депозит орочен код банке Поштанска штедионица а.д. Београд, са роком доспећа од 90 дана и фиксном каматном стопом од 2.00% на годишњем нивоу.

19. ОБАВЕЗЕ

19(а) ОБАВЕЗЕ ПРЕМА ДРУШТВУ ЗА УПРАВЉАЊЕ ФОНДОМ

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
Обавезе за накнаду Друштву за управљање	19.342	18.923
Обавезе за улазне накнаде	2.772	2.698
Стање на дан	22.114	21.621

Обавезе према Друштву за управљање Фондом односе се на накнаду Друштву за управљање и обавезе за улазну накнаду за месец децембар 2020. године. Накнада је плаћена 4. јануара 2021. године.

19(б) ДРУГЕ ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА

	У хиљадама динара	
	31. децембар 2020.	31. децембар 2019.
Обавезе по основу трговања хартијама од вредности	28.816	15.094
Стање на дан	28.816	15.094

Обавезе по основу трговања хартијама од вредности, акцијама 30. децембра 2020. године и 31. децембра 2020. године су салдиране 4. јануара и 5. јануара 2021. године.

20. АНАЛИЗА УСПЕШНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА СРЕДСТАВА ФОНДА И УПРАВЉАЊЕ ФОНДОМ

Нето имовина Фонда је на почетку извештајног периода износила 18.010.467 хиљаде динара, а на дан 31. децембра 2020. године износи 18.459.278 хиљада динара, што представља повећање у износу од 448.811 хиљада динара.

Број инвестиционих јединица на дан 31. децембра 2020. године је износио 6.808.372,36932, а 31. децембра 2019. године 6.668.020,7155, што представља повећање од 140.351,65382 инвестиционих јединица.

У периоду од 1. јануара 2020. године до 31. децембра 2020. године највећа вредност инвестиционе јединице је била 2.711,42244 динара, што је вредност достигнута на дан 25. јануара 2020. године, а најмања 2.565,72255 динара, што је била вредност дана 23. марта 2020. године (2019. година: највећа 2.701,02152, динара, а најмања 2.475,75234 динара).

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЕШТАЈЕ
31. децембар 2020. године

20. АНАЛИЗА УСПЕШНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА СРЕДСТАВА ФОНДА И УПРАВЉАЊЕ ФОНДОМ
(Наставак)

Вредност инвестиционе јединице на дан билансирања је била 2.711,26147 динара, (31. децембар 2019. године: 2.701,02152 динара).

Годишња стопа приноса Фонда за последњих 12 месеци (1. јануар 2020. године - 31. децембар 2020. године) износи 0,38% (2019. година: 6,80%).

Просечна годишња стопа приноса од почетка пословања (2. април 2007. године - 31. децембар 2020. године) износи 7,52%.

Просечна годишња стопа приноса за последњих пет година (1. јануар 2016. године - 31. децембар 2020. године) износи 4,57%.

Успешност инвестирања и управљања Фондом

Принос од оснивања до 31. децембра 2020. године	7,52%
Годишњи принос за период 1. јануар 2020. године - 31. децембар 2020. године	0,38%
Укупан раст вредности инвестиционе јединице до 31. децембра 2020. године	171,13%

Посматрано у односу на претходни дан за период 1. јануар 2020. године - 31. децембар 2020. године:

▪ Просечан	0,001%
▪ Максималан	0,96%
▪ Минималан	-0,65%

Законски заступник
Друштва за управљање Фондом

Бранислав Трифуновић

